

Geloven in vrede

“Blijven zoeken naar de dialoog”

Interview met Lory Tasma

Enige tijd geleden vond in Amsterdam een bijzondere demonstratie plaats: een ‘levend’ vredesteken op de Dam. Het vredesteken werd gevormd door mensen met fakkels in de hand die samen de bekende cirkel met daarin het vredesteken vormden en de donkere winteravond verlichtten met het licht van de fakkels en hun hoop op vrede.

Dat vond ik een mooi gebaar en ik ben op zoek gegaan naar de organisatoren van deze actie. Dat bleek *‘De Gemeenschap’* te zijn, in de persoon van Lory Tasma. Op een zonnige ochtend ontmoetten wij elkaar in de Hortus Botanicus in Amsterdam voor een gesprek over ‘geloven in vrede’.

De Gemeenschap en het Vredesteken

Lory: “Het ‘levend vredesteken’ is georganiseerd door *De Gemeenschap*.

Ik ben initiatiefneemster van de Nederlandse afdeling van de organisatie die geïnspireerd wordt door de overtuigingen van het universeel humanisme.

De Gemeenschap is een sociale en culturele organisatie. Met onze activiteiten willen wij bijdragen aan verandering van individuen en hun directe omgeving. Wij blijven zoeken naar de dialoog en gaan daarbij vaak voorbij aan de bestaande formele overlegstructuren, die vaak zijn vastgelopen in machtsstrijd en onoprechtheid.

Vredesteken op de Dam

Het belangrijkste kenmerk van *De Gemeenschap* is dat ze zich richt is op alle mensen zonder enige discriminatie. *De Gemeenschap* nodigt iedereen uit de voorvechter te worden van je eigen bestemming en van de bestemming van de samenleving als geheel. Om dit te bereiken concentreert *De Gemeenschap* zich op de ontwikkeling van elke soort sociale en culturele activiteit die past binnen haar doelen, en op de vorming van vrijwilligers die de bouwers willen zijn van een nieuwe, solidaire en geweldloze wereld.

De Gemeenschap werd opgericht op 23 december 1980 in Argentinië als non-

profit, openbare, sociale en culturele organisatie. In 1984 werd zij door de Verenigde Naties (VN) erkend en geregistreerd als Niet Gouvernementeale Organisatie (NGO), die zich toelegt op de ontwikkeling van activiteiten die de menselijke vooruitgang begunstigen.

De beweging is ontstaan in Argentinië, toen tijdens de dictatuur het humanisme verboden werd en de humanisten uit zijn geweken naar een afgelegen streek in de Andes, waar zij alsnog hun activiteiten voortzetten. *De Gemeenschap* is gebaseerd op concepten die genomen zijn uit de verschillende geschriften van de denker en schrijver Silo. Zijn belangrijkste

motto is: “Als je anderen behandelt zoals je zelf behandeld wil worden, dan bevrijd je daarmee jezelf”.

In Nederland werd *De Gemeenschap* gelegaliseerd in de jaren ‘80 en werden er onder andere vrijwilligersprojecten opgezet in West Afrika.

met rappers en muzikanten, met een Marokkaanse vrouwenvereniging en met de jongerenafdeling van de Socialistische Partij (SP). Ik wilde Vrouwen voor Vrede ook nog vragen of zij mee willen doen. Ook bereiden wij een Forum voor dat in september van dit jaar in Amsterdam zal plaatsvinden.

Op dit moment, in de context van de situatie van ons land in de wereld, denken we dat *De Gemeenschap* een bijdrage kan leveren aan de versterking van een andere richting in onze samenleving.

In het kader van de internationale campagne tegen oorlogen organiseren we vier keer per jaar een vredesactie. De eerst volgende actie is een evenement in het Oosterpark in Amsterdam in het teken van hoop: *Wish, durf te hopen*. Hiervoor hebben wij al contact gehad met een vertegenwoordiging van imams,

Inspiratie

“Ik voel me thuis in de humanistische beweging omdat de mens centraal staat en er ruimte is voor spiritualiteit, zonder de dwang van een geïnstitutionaliseerde religie. *De Gemeenschap* bestaat geheel uit vrijwilligers en is een groeiend netwerk van groepen die zich inzetten voor een project, waaruit andere groepen voortkomen of zich bij aansluiten. Ik zie het netwerk groeien, ook internationaal. Mijn taak is het om een uitwisseling van ervaringen en informatie op gang te brengen, mensen met elkaar in contact

te brengen en netwerken met elkaar in verbinding brengen.

Onlangs ben ik in Argentinië geweest voor de opening van een humanistisch spiritueel centrum, hoog in de bergen, op een plek die Punta de Vacas (plaats van de koeien) heet. Het was voor mij een pelgrimage. Inmiddels ben ik bijna dertig jaar actief voor de vrede en deze pelgrimage was voor mij een gelegenheid om me te bezinnen, omringd door indrukwekkende natuur, op een ‘verzoenende plek’.

We leven in een heel bijzondere tijd; we hebben meegemaakt dat Nelson Mandela vrij werd gelaten en we hebben de Muur zien vallen, maar ook de verwoestende oorlog op de Balkan en de vele ontheemde vluchtelingen.

Er zijn veel mensen die op zoek zijn naar een nieuwe vorm, naar hoe het verder moet. Als ik om me heen kijk, dan zie ik heel veel goede initiatieven van mensen die vrede nastreven, maar ik zie ook hoe verdeeld en gefragmenteerd er actie wordt gevoerd. Ik zou zo graag zien dat onze krachten gebundeld worden om zo onze stem te laten horen als het gaat om zaken van oorlog en vrede”.

Moeder en dochter: demonstreren bij de militaire basis in Brunssum

Tijdens ons gesprek bleek dat Lory, net als ikzelf, afkomstig is uit Brunssum in het Zuiden van Limburg. Voor studie en werk hebben wij Brunssum verruild voor Amsterdam, maar het verlangen naar vrede begon al in onze geboortestad.

Nadat de steenkoolmijnen in en rond Brunssum eind jaren ‘60 waren gesloten, werden de voormalige mijnterrei-

nen en ondergrondse gangen aan de NAVO overgedragen die er een militaire basis, het AFCENT hoofdkwartier, vestigden. Dat betekende in de praktijk dat er Amerikaanse soldaten, vaak in gevechtstenuue en in legerauto’s, door onze geboortestad rondreden en grote vliegtuigen vol spionage apparatuur voortdurend boven je hoofd vlogen.

“Als de Russen komen, dan kunnen ze met hun tanks in één dag hier zijn”, werd gezegd. Ook werd er gefluisterd dat er in de oude mijngangen wapens, misschien wel kernwapens waren opgeslagen. Typisch Koude Oorlog en angst-aanjagend. Tenslotte was de oorlog in Vietnam, met alle afschuwelijke televisiebeelden van dien, nog maar net afgelopen.

Lory: “Ik heb nog samen met mijn moeder tegen de komst van de militaire basis gedemonstreerd, maar het besluit was niet terug te draaien en aan de Limburgers werd voorgehouden dat het economisch voordeel zou opleveren.”

Oorlog, vrede en economie hebben zeker met elkaar te maken, denk maar aan de acties van Gandhi die uit protest tegen de Engelse overheersing, begon met zelf zout te winnen uit zeewater, zelf zijn garen te spinnen en die streefde naar een lokale zelfvoorziening. Ideeën die nog steeds actueel zijn en tegenwoordig onder de noemer van duurzaamheid en kleinschaligheid vallen.

Maar het komt ook voor dat een organisatie als de NOVIB, die geacht wordt ontwikkelingssamenwerking in de praktijk te brengen, verstrikt raakt in een soort strategie. Eerst gaat ontwikkelingsgeld van onze overheid naar een

“Het wordt tijd dat we wakker worden! Vooral wij vrouwen, die een beeld van universele vrede in ons kunnen dragen. Het wordt tijd dat we luisteren naar de stem die zegt dat er iets niet klopt in de wereld, als je kijkt naar het geweld dat in onze naam wordt uitgeoefend, bijvoorbeeld door de inzet van Nederlandse militairen in openlijke (en geheime!) missies, zonder dat wij bij de besluitvorming daarover vertegenwoordigd zijn.”

bepaald land, waarna er als het ware een pad wordt gebaad voor ons bedrijfsleven en het ons banen oplevert en de winst voor het ontvangende land aan voorwaarden gebonden is.

Lory: “Dit doet mij denken aan een soort economische chantage waar niemand van ons zich aan kan onttrekken, want we hebben allemaal een baan en inkomen nodig.

Ik geloof dat mensen niet zo zeer onverschillig zijn, maar dat ze zo zeer in beslag worden genomen door het zorgen voor hun economische veiligheid, dat velen aan actievoeren voor de vrede niet toekomen of het niet durven vanwege eventuele economische consequenties.

Voor mijzelf staat vast dat vrede en geweldloosheid bij mezelf beginnen. Ik probeer dat in de praktijk te brengen door de mens in de ander te herkennen, zonder te beoordelen of te veroordelen, ook in mijn dagelijks leven als verpleegkundige in een Amsterdams ziekenhuis.

Als ik niet zelf het goede voorbeeld geef, wat voor recht van spreken heb ik dan?

Voor vrouwen van mijn generatie was het al mogelijk om te studeren en te werken, maar het was niet gemakkelijk. Voor mijn dochters, voor de volgende generatie vrouwen, zal het belangrijker zijn dan ooit om zelfstandig en op persoonlijke titel hun plaats in de maatschappij in te nemen en hun stem te laten horen! En ja, ik geloof elke dag meer in vrede!”

Het volgende ‘levende vredesteken’ vindt plaats op 21 december a.s. Lory hoopt dat er dan minstens duizend mensen zullen deelnemen.

Meer informatie over de activiteiten van de Humanistische Beweging is te vinden op de websites:

www.degemeenschap.info

www.humanistischebeweging.org

Domenica Pani

